

ПОБУДОВА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ЧЕРЕЗ ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ – ШЛЯХ ДО ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ

Варес К.Л.

Український державний університет фінансів та міжнародної торгівлі

Стаття присвячена міжнародно-правовому аналізу інституту громадських об'єднань, як ключового чинника побудови сучасного громадянського суспільства в Україні. Автором визначено основні проблеми розвитку українського суспільства. Автор визначив проблему корупції та культу чиновників, як основні стримуючі чинники для розвитку українського суспільства. В статті наведено основні напрями розвитку громадянського суспільства. За результатами аналізу запропоновано практичні напрями роботи для побудови ефективного громадянського суспільства.

Ключові слова: громадянське суспільство, громадські об'єднання, правова держава, об'єднання інтересів, соціальний контроль, корупція.

Постановка проблеми у загальному вигляді. На сьогодні після сумнозвісних подій «революції гідності», в якій українське суспільство показало високий рівень правової свідомості і готовність захисту власних інтересів. Громадяни потребують поштовху для подальшого розвитку інститутів громадянського суспільства, зокрема громадських об'єднань.

Аналіз останніх публікацій. Останнім часом більшість авторів звертають увагу на необхідність прийняття законів, які би обмежували повноваження та вплив влади на громадськість натомість не звертаючи увагу на громадські організації, як перспективний інститут для побудови та розвитку громадянського суспільства, а також подолання корупції.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується стаття. За загальною практикою громадянське суспільство повинно самоорганізовуватись, але допомога у такій організації з боку держави є запорукою встановлення збалансованих відносин між правовою державою і громадянським суспільством.

Постановка завдання. Стаття покликана визначити роль інституту громадських об'єднань у формуванні громадянського суспільства, перспективи розвитку та основні загрози.

Виклад основного матеріалу. Суспільство – це соціальний організм, частина природи, що складається з людей, які постійно працюють над удосконаленням знарядь і засобів виробництва. В свою чергу суспільно-економічна формація, як тип суспільства, як цілісна соціальна система, що функціонує та розвивається за своїми специфічними законами на основі конкретного способу виробництва [1, с. 17-18].

Гегель в своїй головній праці «Філософія права» заклав основи розуміння концепції громадянського суспільства, вивів сутність відносин держави і громадянського суспільства. Гегель розглядає державу і громадянське суспільство як самостійні об'єднання. Розглядаючи договірне суспільство Гегель висунув концепцію громадянського суспільства. Громадянське суспільство – сфера реалізації особливо приватних цілей та інтересів окремої особистості. Справжньої свободи в цивільному суспільстві немає, так як в ньому постійно присутня суперечність між приватними інтересами та владою, що носить загальний характер [2, с. 54-64].

Громадянське суспільство є складовою цивілізованої правової держави, де діє право закону, захист людини її прав та свобод є найвищою цінністю.

Безперечно поняття громадянського суспільства у теоретичному розумінні є ідеал до якого слід прагнути. В практичному розумінні, застосовуючи

це поняття до конкретної держави це є симбіоз національних, етнічних та ментальних особливостей суспільства, які поєднуються у прагненні досягнення ідеального громадянського суспільства. Тобто іншими словами можна стверджувати, що формування громадянського суспільства є сталим процесом, який не має логічного завершення. Однак, громадянське суспільство має рівні розвитку, які визначають від його зародження до рівня високого розвитку.

Проблем, що заважають формуванню громадянського суспільства існує декілька і перша з них та найголовніша є безперечно відсутність національної ідеї, тобто максимально простих ідеалів, до яких прагне кожна людина і громадянин.

Складовою цієї проблеми є відсутність згуртування та об'єднання прагнень людини та громадянина щодо розвитку своєї соціальної групи, своєї нації, своєї держави, і нарешті всього світу, іншими словами кожна людина і громадянин повинні, окрім задоволення власних життєво необхідних потреб, мати найвищі цілі, в досягненні яких вона не повинна відчувати себе самотньою.

Взагалі суттю мети формування громадянського суспільства в Україні є перемога здорового глузду над вільним нехтуванням прав та обов'язків людини і громадянина з боку держави в цілому та її представників зокрема.

Одним із найголовніших та обґрунтованих шляхом формування громадянського суспільства є об'єднання різних соціальних груп навколо переліку цілей, зокрема в окремій галузі для подолання об'єктивних проблем та труднощів, що існують в цій галузі в силу впровадження в неї корупційних складових.

Деякі вчені, зокрема проф. О.В. Петришин, вважає, що громадянське суспільство є сукупністю інститутів, одним із яких є громадські організації. [3, с. 57]. Не погоджуюсь з узагальненим визначенням громадянського суспільства, але з суттю цього твердження, вважаємо громадянську активність та громадську думку фундаментом громадянського суспільства.

Пунктом 1 Статті 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (ратифіковано Законом № 475/97-ВР від 17.07.97) та Пунктом 1 статті 22 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права 1966 року (ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР N 2148-VIII від 19.10.73) передбачено, що кожна людина має право на свободу асоціації з іншими, включаючи право створювати профспілки і вступати до них для захисту своїх інтересів [4,5].

В Україні діяльність інституту громадських об'єднань регулюється Кон-ституцією України, як вищим актом, та спеціальним Законом України «Про громадські об'єднання».

В Конституції України в статтях 36 та 37 передбачені основні засади діяльності громадських об'єднань: політичних партій та громадських об'єднань. В статті 36 передбачена мета з якою об'єднуються громадяни, для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів [6]. Вважаємо, що політична партія і громадські організації є кардинально різними за своєю суттю об'єднаннями. Стаття 36 Конституції України не повною мірою відображає сутність основних засад діяльності громадського об'єднання не обґрунтовано ототожнюючи їх основні засади із політичними партіями.

Закон України «Про громадські об'єднання» прийнятий у 2012 році і не є прогресивним, або таким що надає додаткові повноваження чи додатковий статус громадським об'єднанням у відносинах з представниками державної влади в Україні, але водночас дозволить підвищувати рівень правосвідомості і дозволити реалізовувати права громадян, які мають високі суспільні цілі на громадську діяльність. Цей Закон визначає правові та організаційні засади реалізації права на свободу об'єднання, гарантованого Конституцією України та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, порядок утворення, реєстрації, діяльності та припинення громадських об'єднань.

Згідно Закону України «Про громадські об'єднання» для здійснення своєї мети (цілей) громадське об'єднання має право:

1. Вільно поширювати інформацію про свою діяльність, пропагувати свою мету (цілі). *Це положення передбачає прозорість та відкритість основних цілей з якими об'єднуються громадяни.*

2. Звертатися у порядку, визначеному законом, до органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб з пропозиціями (зауваженнями), заявами (клопотаннями), скаргами. *Зазначене положення не є достатньо досконалим, оскільки будь-хто має право звертатися до органів державної влади. Водночас відсутні положення, які б зобов'язували державні органи враховувати пропозиції та обґрунтовані зауваження у своїй діяльності або хоча б розглядати на нарадах, засіданнях колегій та інших. Це положення не надає жодних переваг громадському об'єднанню.*

3. Одержувати у порядку, визначеному законом, публічну інформацію, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації. *Зазначене положення не надає жодних переваг громадському об'єднанню у порівнянні з фізичними, юридичними особами. Крім того, ця норма передбачено Законом України «Про доступ до публічної інформації», і вона об'єднує всіх запитувачів інформації в їхніх правах. Ця норма є дублюючою.*

4. Брати участь у порядку, визначеному законодавством, у розробленні проектів нормативно-правових актів, що видаються органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування і стосуються сфери діяльності громадського об'єднання та важливих питань державного і суспільного життя. *Зазначена норма також є дублюючою, оскільки*

вона передбачена статтею 5 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», де зазначено, що забезпечення здійснення державної регуляторної політики включає оприлюднення проектів регуляторних актів з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, а також відкриті обговорення за участю представників громадськості питань, пов'язаних з регуляторною діяльністю.

5. Проводити мирні зібрання. *Статтею 39 Конституції України передбачено, що громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування. Тобто, знову ж таки це положення не надає жодних переваг громадському об'єднанню і є таким, яке вже передбачено актом вищої юридичної сили.*

6. Здійснювати інші права, не заборонені законом.

Окремо виділяються права громадського об'єднання зі статусом юридичної особи, яке згідно зі статтею 21 цього закону має право:

1) бути учасником цивільно-правових відносин, набувати майнові і немайнові права відповідно до законодавства;

2) здійснювати відповідно до закону підприємницьку діяльність безпосередньо, якщо це передбачено статутом громадського об'єднання, або через створені в порядку, передбаченому законом, юридичні особи (товариства, підприємства), якщо така діяльність відповідає меті (цілям) громадського об'єднання та сприяє її досягненню;

3) засновувати з метою досягнення своєї статутної мети (цілей) засоби масової інформації;

4) брати участь у здійсненні державної регуляторної політики;

5) брати участь у порядку, визначеному законодавством, у роботі консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, що утворюються органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування для проведення консультацій з громадськими об'єднаннями та підготовки рекомендацій з питань, що стосуються сфери їхньої діяльності (стаття 21) [7].

Зазначені права в тому чи іншому вигляді надаються будь-яким громадянам України або юридичним особам в Україні. Тому узагальнюючи положення Закону України «Про громадські об'єднання» можна стверджувати, що на законодавчому рівні жодних додаткових прав громадським об'єднанням у порівнянні з індивідами не надається. Ми розглядаємо громадські об'єднання з точки зору об'єднання інтелектуального потенціалу для спільної роботи над метою створення. Переваги громадського об'єднання містяться більше в соціальному та інформативному плані, аніж на законодавчому рівні.

Водночас Кодекс адміністративного судочинства України (стаття 50) опосередковано допускає (тобто не забороняє) сторону в адміністративному процесі: об'єднання громадян. Це дає широкі можливості громадським об'єднанням спрямовувати та координувати діяльність органів державної влади шляхом оскарження їх неправомірних рішень.

Громадянське об'єднання складається з індивідів, які не наділені міжнародною правосуб'єктністю, натомість громадське об'єднання як представник суспільства має багато більшу силу а ніж окрема особа у зв'язку з тим, що об'єднує різні соціальні

групи однією метою і може ефективно доносити важливу суспільну інформацію до інших індивідів цих соціальних груп.

Загалом українське суспільство безперечно має окремі ознаки деформації правової свідомості, дуже яскраве це проявляється у взаємовідносинах індивідів та держави в особі її органів. Зокрема, державним органам та особливо її представникам притаманний правовий дилетантизм, тобто посадові особи намагаються тлумачити правові норми на свою користь або на користь державного органу чи держави в цілому. Достатньо часто виною цьому стають саме держава та її органи в особі їх керівників, дозволяючи собі приймати підзаконні акти, що не відповідають Конституції України та/або Законам України, чи вільно трактувати окремі норми Конституції України чи Закону при цьому вважаючи що, якщо на такого керівника покладене виконання норми Закону, він має право реалізувати її впроваджувати її так, як він її розуміє. Незважаючи на те, що в Україні готується велика кількість спеціалістів в галузі права, суспільство все ще страждає низькою правовою культурою.

Суб'єкти виконання владних повноважень звикли до індивідуального підходу до кожної окремої проблеми, до того чи іншого суб'єкта господарювання, що склалися в силу розвитку і практики нормозастосування. Так громадяни з високою правосвідомістю зазвичай підпадають під такий режим сприйняття чиновником, який вільно трактує норми закону, який можна охарактеризувати, як догматичне застосування норм Закону. В такому випадку найчастіше суб'єкти владних повноважень намагаються переконати свідомого громадянина, що виконувати норми Закону в повному обсязі не можливо. І за незначні порушення втручаються в їхню діяльність аж до її тимчасової заборони, що несе прямі збитки суб'єкту господарювання та спонукає до корупційних проявів.

Натомість суб'єкти господарювання, які звикли вирішувати проблемні питання за допомогою прямої грошової компенсації підпадають під спрощений режим, оскільки вони не знають і не хочуть знати, норму передбачену законодавством. Використовуючи низьку правову культуру суб'єкти владних повноважень готові закривати очі на будь-які порушення, контроль за відсутність яких належить до їх повноважень, отримуючи грошову компенсацію.

Такий порядок склався досить довго, з часів розпаду СРСР і на сьогодні досяг надзвичайних масштабів. Особи, близькі до наглядових органів створюють юридичні особи, які пов'язані з ними інформаційним обміном, і які безпосередньо з піднаглядним суб'єктом господарювання.

Окремим чинником розвитку громадського об'єднання є ефективна взаємодія із засобами масової інформації. Будь-який порушник закону, або людина, що не впевнена в своїх діях і порядку застосування норм закону боїться розголосу та публічного осуду. Тому що розуміє – такий розголос торкнеться його керівництва по всій ланці управління і виллється для нього негативними наслідками. Застосування фото- і відеофіксації у взаємовідносинах з представниками органів державної влади є надійним гарантом того, що у випадку зловживання владою, порушенням прав або нехтуванням норм Закону, такі дії можуть бути оскаржені на всіх рівнях державної влади, за допомогою суспільного резонансу, що можливий лише через засоби масової інформації.

Інструмент засобів масової інформації є найбільш ефективним, тому що, якщо суб'єкт

владних повноважень свідомо йде на порушення Закону, він розраховує на підтримку свого керівництва, яке надає йому незаконні розпорядження, або отримує від нього частину від неправомірно отриманої вигоди. Засоби масової інформації можуть викликати суспільний резонанс і суттєво розширити зв'язку «підлеглий – безпосередній керівник». В такому разі виникають особи з числа працівників того або іншого органу, які хочуть або отримати грошову вигоду від систематичного порушення Закону, якщо воно відбувається, або зважаючи на інформаційний розголос припинити такі порушення. В такому випадку до зв'язки «підлеглий – безпосередній керівник» додається «керівник безпосереднього керівника». Продовження цього ланцюга може сягати найвищих щаблів управління держави, якщо умовна вартість порушення закону зможе задовольнити всі ланки такої корупційної схеми.

Зазвичай Положеннями про центральні органи виконавчої влади, дотримання того чи іншого Закону або підзаконного акту покладається на визначений орган. Якщо в цьому органі склалася вищезазначена «схема порушення закону», будь-які спроби втручання громадськості або окремих осіб можуть бути відсічені керівником такого органу. Керівник такого органу використовуючи власні зв'язки або матеріальні ресурси може також узгодити такі порушення із органами прокуратури. Зважаючи рівень судової системи в Україні сподіватись на вирішення спорів не на користь державного органу в Україні поки що марно.

Таким чином, засоби масової інформації є найефективнішим чинником, який використовуючи зрозумілу мову, здоровий глузд, висновки фахівців та форму подачі інформації може викликати значний суспільний резонанс серед населення.

Практично в кожній сфері суспільного життя існують так звані «схеми порушення законів» діяльність громадських об'єднань повинна мати на меті поламати та викреслити з нашого життя такі схеми. Для цього громадські об'єднання мають достатньо важелів впливу – це: суспільний резонанс, адміністративне судочинство та заклик до здорового глузду керівників державних органів на всіх рівнях. Ефективність діяльності громадського об'єднання визначається кількістю зафіксованих та оприлюднених порушень закону. Далі на такі виклики повинен реагувати державний апарат. Саме ефективна взаємодія органів державної влади і громадських об'єднань є запорукою формування правової держави, а діяльність громадських об'єднань складовою громадянського суспільства.

Найефективнішим прикладом громадського об'єднання в сфері морського та річкового транспорту є Громадська організація «Асоціація морського та річкового транспорту» [8].

Враховуючи всеосяжний курс України на євроінтеграцію Главою 26 Розділу V Проекту Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони (далі – Проект Угоди про асоціацію) передбачено співробітництво з питань громадянського суспільства, зокрема посилення контактів та взаємного обміну досвідом між всіма секторами громадянського суспільства в державах-членах ЄС та в Україні; залучення організацій громадянського суспільства до реалізації даної Угоди, зокрема моніторинг її виконання, а також щодо розвитку двосторонніх відносин Україна – ЄС; забезпечення кращої обізнаності та розуміння щодо України в державах-членах ЄС, зокрема її історію та куль-

туру; забезпечення кращої обізнаності та розуміння щодо Європейського Союзу в Україні, зокрема його базові цінності, функціонування та політику (стаття 443) [9].

Вищезгадане планується реалізовувати шляхом посилення контактів та взаємного обміну досвідом між організаціями громадянського суспільства в державах-членах ЄС та в Україні, зокрема проведення професійних семінарів, підвищення кваліфікації тощо; сприяння процесу інституційної розбудови та консолідації організацій громадянського суспільства, зокрема, серед іншого, лобістську діяльність, неформальне спілкування, візити та семінари тощо; забезпечення інформованості українських представників щодо організації в рамках ЄС консультацій та діалогу між соціальними і громадськими партнерами з метою інтеграції громадянського суспільства до політичного процесу в Україні (стаття 444).

У Розділі VII передбачені положення, що регулюватимуть інституційні, загальні та прикінцеві положення Проекту Угоди про асоціацію, відповідно до них передбачене створення сталої інституційної структури: Рада асоціації (складається із членів Уряду України, з однієї сторони, та членів Ради Європейського Союзу і членів Європейської Комісії, з іншої сторони) здійснює контроль і моніторинг Угоди; Комітет асоціації (складається з представників Сторін, головним чином, на рівні вищих посадових осіб) здійснює обов'язки і функціонує у порядку визначеному Радою асоціації; підкомітети та спеціальні комітети також створюються Радою асоціації у відповідних сферах; Парламентський комітет (складається з членів Верховної Ради України, з однієї сторони, та членів Європейського Парламенту, з іншої сторони) є форумом для членів Верховної Ради України і Європейського Парламенту для проведення засідань та обміну думками.

Згідно з положеннями статті 469 Розділу VII про положення, що регулюватимуть інституційні, загальні та прикінцеві положення Проекту Угоди про асоціацію, сторони сприятимуть проведенню регулярних засідань представників їхнього громадянського суспільства з метою інформування їх про виконання Угоди про асоціацію та врахування їхнього внеску для її виконання, в рамках створеної Платформи громадянського суспільства, яка складатиметься з представників громадянського суспільства України і членів Європейського економічного і соціального комітету (ЄЕСК), та буде слугувати форумом для них, з метою проведення зустрічей та обміну думками [9].

Висновки. На сьогодні українське суспільство збудене подіями минулого року – «революція гідності», анексія частини української території, збройний конфлікт сході, бездіяльність місцевої влади, корупція у багатьох сферах суспільного життя та у правоохоронних органах особливо.

При цьому суспільство не має реальних важелів впливу на владу. Закономірно, що люди використовують засіб суспільного тиску через протести для пошуку справедливості і намагання вплинути на несправедливі рішення влади.

Єдиним засобом подолання протестних настроїв населення, припинення стихійних мітингів та зниження рівня суспільного невдоволення є надання громадянам та громадським організаціям реальних повноважень впливу на владу, зміна суспільної свідомості та встановлення громадянина та чиновника на один суспільний рівень. А згодом і зміна радянського підходу до чиновників, як вищої касти суспільства і впровадити у свідомість кожного громадянина, що він переважає над будь-яким чиновником.

Звичайно це не легкий та довготривалий шлях, але усвідомивши кінцеву мету такої реформи можна досягнути великих успіхів.

Сьогодні ми бачимо рівень підтримки суспільства армії, але на жаль це не трансформується в те, що люди платять податки та не обдурюють державу. Громадянин не довіряє державі, натомість довіряє громадським організаціям (зокрема яскраво це проявилось під час збору коштів для допомоги армії та добровольчим військовим формуванням). Такий стан речей дозволяє зробити висновки, що суспільство дуже сильно виросло у порівнянні з минулим і готово до змін, які нададуть їх важелі впливу на політику держави.

Новий закон «Громадську діяльність» повинен містити положення про вільний доступ громадян до звітності як державних органів в цілому так і окремого державного службовця; положення про нову регламентовану процедуру взаємодії громадськості та органів державної влади, яка передбачатиме вільний доступ громадян до органів державної влади. Громадські організації мають отримати право організувати міжвідомчі наради, готувати подання про усунення з посади державних службовців, результат роботи яких відсутній, готувати проекти нормативно-правових актів (накази, розпорядження), готувати громадську експертизу нормативно-правових актів, складати протоколи про адміністративні правопорушення (за окремими статтями), готувати подання про перегляд (тимчасове зупинення дії) нормативно-правового акта, який вносить корупційну складову, заважає розвитку суспільних відносин, впроваджує надмірний адміністративний тиск. Питання про розширення державного апарату повинно проходити громадську експертизу, на обговорення повинні вноситися положення про функції, які виконуватимуть додаткові чиновники і їх обґрунтування. Загалом ініціатива залишається за громадськими організаціями. Такий закон буде вигідний державі і громадянину – держава зможе функціонувати ефективно.

Список літератури:

1. Правознавство: Підручник / Авт. кол.: Демський С.Е., Ковальський В.С., Колодій А.М. (керівник авт. кол.) та інші; За ред. В.В. Копейчикова. – 5-е вид., перероб. та доп. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 736 с.
2. Гегель. Политическое произведение. М., 1978. С.437. [Електронне видання] // Режим доступу: <http://downloads.ravroz.ru/files/hegelpolitpr.pdf>
3. Загальна теорія держави і права: [підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів] / М.В. Цвік, В.Д. Ткаченко, Л.Л. Богачов та ін.; За ред. М.В. Цвіка, В.Д. Ткаченка, О.В. Петришина. – Харків: Право, 2002. – 432 с.
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року. Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004/print1392626371873334
5. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 року. Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043/print1392626371873334

6. Конституція України. Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/print1392626371873334>
7. Закон України «Про громадські об'єднання». Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4572-17/print1392626371873334>
8. Громадська організація «Асоціація морського та річкового транспорту». [Електронний ресурс]//Режим доступу: <http://www.ukrflot.org.ua>
9. Проект Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони. // ». Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://comeuroint.rada.gov.ua/komevpoint/doccatalog/document?id=56219>

Варес К.Л.

Украинский государственный университет финансов и международной торговли

РАЗВИТИЕ ГРАЖДАНСКОГО ОБЩЕСТВА ПО СРЕДСТВАМ ИНСТИТУТА ОБЩЕСТВЕННЫХ ОБЪЕДИНЕНИЙ – ПУТЬ К ПРЕОДОЛЕНИЮ КОРРУПЦИИ

Аннотация

Статья посвящена международно-правовому анализу института обще-ственных объединений, как ключевого фактора построения современного гражданского общества в Украине. Автором определены основные проблемы развития украинского общества. Автор определил проблему коррупции и культа чиновников, как основные сдерживающие факторы для развития украинского общества. В статье приведены основные направления развития гражданского общества. По результатам анализа предложены практические направления работы для построения эффективного гражданского общества.

Ключевые слова: гражданское общество, общественные объединения, правовое государство, объединение интересов, социальный контроль, коррупция.

Vares K.L.

Ukrainian State University Finance and International Trade

CIVIL SOCIETY DEVELOPMENT BY THE INSTITUTE OF PUBLIC ASSOCIATION – THE WAY TO OVERCOME CORRUPTION

Summary

The article is devoted to the analysis of international legal institution associations as a key factor in building a modern civil society in Ukraine. The author determined the main problems of Ukrainian society. The author has identified the problem of corruption and cult officials as the main limiting factor for the development of Ukrainian society. The article describes the main directions of development of civil society. The result of analysis are some practical directions for building an effective civil society.

Keywords: civil society, public institutions, legal state, uniting of interests, social control, corruption.